

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТІЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

 А.М. Мартиненко
29 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика викладання літератури»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методика викладання літератури**» для здобувачів спеціальності **014 Середня освіта** першого (бакалаврського) рівня освіти. Складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра «**Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)**» 2024 року.

Розробник: Сирота Юлія Олександрівна, к.філол.н., доцент, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено

Гарант освітньої програми Тетяна КОРОЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «27» серпня 2024 року № 2

Завідувач кафедри загального мовознавства
та іноземних мов

 Алла БОЛОТНІКОВА

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту (факультету)

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01Освіта</u>	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	спеціальність 014Середня освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
		Семестр
		7-й
	Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти: бакалавр	24 год.
		Практичні
		24 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		72
		Індивідуальна робота:
		—
Вид контролю:		
	екзамен	

Примітка Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 48/72

2. Мета навчальної дисципліни

Курс "Методика викладання літератури" має на мети підготувати здобувачів до практичної діяльності, допомогти набути знання з методики навчання літератури, виробити вміння створювати ефективні навчальні ситуації в освітньому та виховному процесі, виробити зрілість методичних суджень щодо специфіки викладання зарубіжної літератури в школі, відпрацювати навички розвитку читацької діяльності школярів; формування їхніх естетичних смаків, свідомої потреби у спілкуванні із творами мистецтва слова та формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності та дотичних до них.

Загальні компетентності:

ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу й синтезу інформації та використання інноваційних технологій, сучасних методів й інструментальних засобів в освітньому процесі.

ЗК 3 Здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії й ефективної роботи в команді, готовність генерувати нові ідеї й брати на себе відповідальність за ухвалені рішення в непередбачуваних умовах виконання професійної діяльності.

ЗК 5 Здатність рефлексувати й об'єктивно оцінювати професійну діяльність, визначати актуальні потреби, автономно навчатися й оволодівати сучасними знаннями, забезпечуючи безперервний професійний розвиток.

ЗК 6 Здатність розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми в професійній діяльності шляхом застосування отриманих знань, навичок і вмінь.

ЗК 9 Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності та сучасних тенденцій їх розвитку.

ЗК 10 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність моделювати зміст навчання й позакласної виховної роботи, формувати іншомовні комунікативні й предметну читацьку компетентності учнів, зокрема на засадах інтегрованого навчання.

СК 2 Здатність аналізувати, прогнозувати, коригувати й оцінювати навчальну діяльність учнів з огляду на їхні індивідуальні й вікові особливості та потреби шляхом застосування сучасних методів і технологій.

СК 3 Здатність добирати, використовувати наявні та, за потреби, створювати власні, зокрема цифрові, засоби навчання й контролю.

СК 4 Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу на засадах партнерства, формувати колектив учнів.

СК 5 Здатність забезпечувати умови для ефективного функціонування інклюзивного освітнього середовища.

СК 6 Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі з метою його оптимізації та вдосконалення, презентувати власні доробки в галузі освіти й педагогіки, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.

СК 9 Здатність орієнтуватися в світовому літературному процесі, історії та культурній спадщині країн, мова яких вивчається, формувати національну свідомість і культуру учнів, їхні моральні й ціннісні орієнтації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна базується на вивченні дисциплін Лінгвокраїнознавство з компонентом англійська література, Методика навчання іноземних мов та культур, Історія зарубіжної літератури та Основи перекладознавства.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікуваними результатами навчання з дисципліни «Методика викладання літератури» відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)» є:

ПР 1 Знати історію та сучасні тенденції розвитку світової педагогіки, психології, філології та методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури.

ПР 2 Розуміти та враховувати особливості людини як суб'єкта психічної діяльності, джерела її активності, закономірності психічного розвитку, основні вікові новоутворення, умови, що забезпечують особистісне зростання в процесі педагогічної діяльності.

ПР 6 Уміти застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань, зокрема для формування іншомовної комунікативної та міжкультурної компетентностей в здобувачів освіти.

ПР 7 Уміти проявляти ініціативу, генерувати нові ідеї для розв'язання складних спеціалізованих завдань і проблем у професійній діяльності та нести відповідальність за прийняті рішення у непередбачуваних ситуаціях.

ПР 9 Реалізовувати ефективні комунікативні стратегії з учасниками освітнього процесу із дотриманням етичних норм, принципів толерантності, співробітництва й взаємоповаги для розв'язання завдань професійної діяльності та забезпечувати посередницькі функції.

ПР 11 Бути здатним проєктувати педагогічний процес, програми розвитку суб'єктів освітнього процесу, зокрема в умовах інклюзивної освіти, планувати хід заняття з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПР 12 Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види й форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, відбирати, правильно й логічно презентувати навчальний матеріал; використовувати технології, методи і засоби, зокрема для реалізації інтегрованого навчання.

ПР 14 Уміти здійснювати професійну та особистісну рефлексію; прогнозувати, контролювати й аналізувати результати навчання здобувачів освіти; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до само- й взаємоконтролю.

ПР 15 Уміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології та створювати цифрові освітні ресурси для вирішення спеціалізованих завдань і практичних проблем.

ПР 16 Знати сучасні дидактичні й методичні засади навчання іноземних мов і зарубіжної літератури та вміти застосовувати їх в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

ПР 17 Бути здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію та брати участь в діяльності професійних об'єднань педагогів.

ПР 18 Знати історію зарубіжної літератури, вміти аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, визначати їхню специфіку і місце в літературному процесі.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 –	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні	Високий, що

100			знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

			визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ диф.залику	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/залику.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне індивідуальне та фронтальне опитування, письмові модульні контрольні роботи (у тому числі й тестування), презентації, реферати, інші види індивідуальних та групових завдань, екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

СПЕЦИФІКА ШКІЛЬНОГО ПРЕДМЕТА "ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Тема 1. Методика викладання літератури як наука.

Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і витоки розвитку. Об'єкт і предмет, завдання вивчення методики викладання літератури. Зв'язок методики викладання літератури з іншими науками. «Зарубіжна література» як навчальний предмет у школах України. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм, підручників та хрестоматій із зарубіжної літератури.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Методологічні засади викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі. Поняття про методи і прийоми навчання. Основні класифікації методів навчання літератури. Прийоми та види діяльності методу творчого читання та творчих завдань.

Прийоми та види діяльності методу евристичної бесіди. Прийоми та види діяльності дослідницького методу. Прийоми та види діяльності репродуктивного методу.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Планування та організація праці вчителя-словесника.

Вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Типи уроків зарубіжної літератури в школі. Структура уроку зарубіжної літератури. Традиційні та нестандартні форми роботи з вивчення літератури в школі. Схема аналізу уроку зарубіжної літератури. Планування роботи вчителя зарубіжної літератури: календарно-тематичний та поурочний плани. *Інклюзивна освіта на уроках зарубіжної літератури. Поняття про інклюзивну художню літературу. Правила академічної доброчесності.*

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Технології у навчанні зарубіжної літератури.

Технологія кооперативного навчання, ігрова технологія, проектна технологія, технологія розвитку критичного мислення учнів, технологія навчання на основі дебатів і дискусій, технологія ситуаційного навчання. Інтерактивні технології, їхня функція в сучасному викладанні літератури. Прийоми інтерактивної роботи. Індивідуальні форми інтерактивного навчання. Види інтерактивного навчання в парах і мікрогрупах. Колективні форми інтерактивного навчання.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Позакласна робота з літератури.

Організація позакласної роботи у шкільному курсі «Зарубіжна література». Функції та принципи організації позакласної роботи. Види та форми позакласної роботи зі світової літератури. Гурткова робота. Масові заходи.

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Наочність на уроках літератури.

Види наочності, методика її використання на уроках літератури. Класифікація ТЗН, методика їх використання у шкільному курсі «Зарубіжна література».

Практичне заняття № 6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ-ЧИТАЧІВ

Тема 7. Методика вивчення художнього твору.

Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору (етап сприйняття) і його види. Етап підготовки до аналізу художнього твору. Принципи та шляхи аналізу художнього твору. Підсумки вивчення літературного твору. Творчі роботи учнів. Діагностика, контроль та оцінювання навчання.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Методика вивчення творів англomовних країн.

Відомості з історії й теорії художнього перекладу в курсі зарубіжної літератури. Форми та прийоми роботи при вивченні англomовних художніх творів. Робота з текстом оригіналів художніх творів на уроках зарубіжної літератури. Методичні прийоми залучення школярів до надбань українського перекладознавства.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення епічних, ліричних та ліро-епічних творів (1).

Особливості вивчення творів різних родів та жанрів. Прийоми роботи над епічним твором. Основні етапи та методичні прийоми роботи з ліричним твором. Проблема виразного читання лірики. Провідні види робіт, що репрезентують порівняння оригіналу і перекладу ліричного твору. Особливості вивчення ліро-епічних творів зарубіжної літератури (байка, балада, поема).
Практичне заняття № 9.

Тема 10. Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення драматичних творів, фольклору, Біблії (2).

Основні етапи та методичні прийоми роботи з драматичним твором. Вивчення світового фольклору в школі. Методика вивчення Біблії на уроках зарубіжної літератури в школі.
Практичне заняття № 10.

Тема 11. Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів в курсі зарубіжної літератури.

Значення теоретико-літературних понять в шкільному курсі літератури. Місце теорії літератури в шкільних програмах з літератури. Основні етапи формування теоретико-літературних понять в курсі зарубіжної літератури. Особливості використання літературно-критичних матеріалів під час вивчення зарубіжної літератури

Практичне заняття № 11.

Тема 12. Вивчення біографії письменника. Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Особливості вивчення біографічних відомостей в основній школі. Форми і методи вивчення біографії письменника в старшій школі.

Самостійне опрацювання.

Тема 13. Розвиток зв'язного мовлення на уроках зарубіжної літератури.

Основні напрями і принципи роботи з розвитку мовлення учнів на уроках літератури. Вимоги до роботи з розвитку мовлення школярів. Робота над усним зв'язним мовленням учнів на уроках зарубіжної літератури. Письмові висловлювання учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури в школі.

Практичне заняття № 12.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ 1.						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.						
СПЕЦИФІКА ШКІЛЬНОГО ПРЕДМЕТА "ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА"						
Тема 1. Методика викладання літератури як наука.	10	2	2			6
Тема 2. Методологічні засади викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі.	10	2	2			6

Тема 3. Планування та організація праці вчителя-словесника.	10	2	2			6
Тема 4. Технології у навчанні зарубіжної літератури.	10	2	2			6
Тема 5. Позакласна робота з літератури.	10	2	2			6
Тема 6. Наочність на уроках літератури.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12			36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ-ЧИТАЧІВ						
Тема 7. Методика вивчення художнього твору.	10	2	2			6
Тема 8. Методика вивчення творів англomовних країн.	10	2	2			6
Тема 9. Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення епічних, ліричних та ліро-епічних творів (1).	10	2	2			6
Тема 10. Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення драматичних творів, фольклору, Біблії (2).	7	2	2			3
Тема 11. Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів в курсі зарубіжної літератури.	7	2	2			3
Тема 12. Вивчення біографії письменника.	6	-	-			6
Тема 13. Розвиток зв'язного мовлення на уроках зарубіжної літератури.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	60	12	12			36
Усього годин за семестр	120	24	24			72

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назви питань	Кількість Годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назви питань	Кількість Годин
1	Методика викладання літератури як наука. Своєрідність методики викладання літератури як науки, її	2

	складові частини і витоки розвитку. Об'єкт і предмет, завдання вивчення методики викладання літератури. Зв'язок методики викладання літератури з іншими науками. «Зарубіжна література» як навчальний предмет у школах України. Структура змісту і принципи побудови навчальних програм, підручників та хрестоматій із зарубіжної літератури.	
2	Методологічні засади викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі. Поняття про методи і прийоми навчання. Прийоми та види діяльності методу творчого читання та творчих завдань. Прийоми та види діяльності методу евристичної бесіди. Прийоми та види діяльності дослідницького методу. Прийоми та види діяльності репродуктивного методу.	2
3	Планування та організація праці вчителя-словесника. Вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Типи уроків зарубіжної літератури в школі. Структура уроку зарубіжної літератури. Традиційні та нестандартні форми роботи з вивчення літератури в школі. Схема аналізу уроку зарубіжної літератури. Планування роботи вчителя зарубіжної літератури: календарно-тематичний та поурочний плани. Інклюзивна освіта на уроках зарубіжної літератури. Поняття про інклюзивну художню літературу. Правила академічної доброчесності.	2
4	Технології у навчанні зарубіжної літератури. Інтерактивні технології, їхня функція в сучасному викладанні літератури. Прийоми інтерактивної роботи. Індивідуальні форми інтерактивного навчання. Види інтерактивного навчання в парах і мікрогрупах. Колективні форми інтерактивного навчання.	2
5	Позакласна робота з літератури. Організація позакласної роботи у шкільному курсі «Зарубіжна література». Функції та принципи організації позакласної роботи. Види та форми позакласної роботи зі світової літератури. Гурткова робота. Масові заходи.	2
6	Наочність на уроках літератури. Види наочності, методика її використання на уроках літератури. Класифікація ТЗН, методика їх використання у шкільному курсі «Зарубіжна література».	2
7	Методика вивчення художнього твору. Основні етапи роботи над твором. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору (етап сприйняття) і його види. Етап підготовки до аналізу художнього твору. Принципи та шляхи аналізу художнього твору.	2

	Підсумки вивчення літературного твору. Творчі роботи учнів. Діагностика, контроль та оцінювання навчання.	
8	Методика вивчення творів англomовних країн. Відомості з історії й теорії художнього перекладу в курсі зарубіжної літератури. Форми та прийоми роботи при вивченні англomовних художніх творів. Робота з текстом оригіналів художніх творів на уроках зарубіжної літератури. Методичні прийоми залучення школярів до надбань українського перекладознавства.	2
9	Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення епічних, ліричних та ліро-епічних творів (1). Особливості вивчення творів різних родів та жанрів. Прийоми роботи над епічним твором. Основні етапи та методичні прийоми роботи з ліричним твором. Проблема виразного читання лірики. Провідні види робіт, що репрезентують порівняння оригіналу і перекладу ліричного твору. Особливості вивчення ліро-епічних творів зарубіжної літератури (байка, балада, поема).	2
10	Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці (вивчення драматичних творів, фольклору, Біблії (2). Основні етапи та методичні прийоми роботи з драматичним твором. Вивчення світового фольклору в школі. Методика вивчення Біблії на уроках зарубіжної літератури в школі.	2
11	Вивчення теоретико-літературних понять та літературно-критичних матеріалів в курсі зарубіжної літератури. Значення теоретико-літературних понять в шкільному курсі літератури. Місце теорії літератури в шкільних програмах з літератури. Основні етапи формування теоретико-літературних понять в курсі зарубіжної літератури.	2
12	Розвиток зв'язного мовлення на уроках зарубіжної літератури. Основні напрями і принципи роботи з розвитку мовлення учнів на уроках літератури. Вимоги до роботи з розвитку мовлення школярів. Робота над усним зв'язним мовленням учнів на уроках зарубіжної літератури. Письмові висловлювання учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури в школі.	2
Всього		24

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назви питань	Кількість Годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни спрямований на закріплення теоретичних знань, набуття та удосконалення практичних навичок і вмінь здобувачів, що сприятиме формуванню професійної майстерності майбутніх вчителів, а також на опрацювання тих питань, які не розглядалися на лекціях і практичних.

Самостійна робота поділяється на 13 тем у відповідності з темами курсу.

Кожна самостійна робота передбачає виконання письмового завдання або презентації, створення постеру, кластеру, розробку плану-конспекту уроку, написання реферату, відгуку тощо.

Звіт за виконання самостійної роботи – під час відповідного практичного заняття.

Матеріали, що підготовлено письмово, здаються (надсилаються) викладачеві на перевірку.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назви питань	Кількість годин
1	- <i>Реферат</i> на тему: Історія розвитку методики викладання літератури як науки : від давнини до сучасності – особливості викладання зарубіжної літератури в Новій Українській Школі. - Вивчіть модель підручника нового покоління: принципи його побудови. Критерії відбору змісту навчального матеріалу. Напишіть <i>відгук</i> на один із підручників із зарубіжної літератури для основної або старшої школи.	6
2	Проаналізуйте основні класифікації методів навчання літератури. (форма звітності – <i>постер</i>)	6
3	Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> традиційного уроку із зарубіжної літератури, враховуючи його всі основні структурні елементи. Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> нестандартного уроку із зарубіжної літератури, <i>письмово проаналізуйте</i> використані методи та прийоми. Підготуйте <i>презентацію</i> на тему: Організація <i>інклюзивного навчання</i> в загальноосвітньому навчальному закладі на уроках літератури. - Підготуйте <i>буктрейлер</i> для однієї з художніх книг в контексті інклюзивної освіти	6
4	- <i>Розкрийте особливості</i> різних технологій навчання літератури у формі <i>кластеру</i> (технологія кооперативного навчання, ігрова технологія, проектна технологія, технологія розвитку критичного мислення учнів, технологія навчання на основі дебатов і дискусій, технологія ситуаційного навчання). - Підготуйте <i>презентацію</i> на тему «Інтерактивні технології в сучасному навчанні літератури».	6
5	- Розробіть розгорнутий <i>конспект позакласного заходу</i> із зарубіжної літератури - Розробіть <i>календарно-тематичний план гуртка</i> із зарубіжної літератури.	6
6	Вивчіть прийоми використання наочності та ТЗН при вивченні різних тем в основній та старшій школі на уроках зарубіжної	6

	літератури. Складіть <i>постер</i> на вказану тему	
7	<i>Проектна робота</i> - робота в мікрогрупах: разом з однокласниками складіть різні <i>плани-конспекти</i> уроків з вивчення одного й того ж художнього твору однак з використанням різних шляхів аналізу.	6
8	- Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> уроку з вивчення англomовного твору на уроках зарубіжної літератури. - Письмово <i>проаналізуйте</i> <i>конспект</i> -уроку однокласника, опираючись на схему аналізу уроку.	6
9	- Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> уроку з вивчення ліричного або ліро-епічного твору - Створіть <i>презентацію</i> на тему «Особливості вивчення епічних творів зарубіжної літератури в школі»	6
10	- Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> уроку з вивчення фольклорного твору або Біблії.	3
11	- Складіть розгорнутий <i>план-конспект</i> уроку з вивчення одного з англomовних драматичних творів	3
12	Створіть <i>презентацію</i> на тему: Вивчення біографії письменника в школі , та включіть наступні пункти: Принципи та джерела вивчення біографії письменника. Особливості вивчення біографічних відомостей в основній школі. Форми і методи вивчення біографії письменника в старшій школі. Виконання творчого завдання.	6
13	- <i>Реферат</i> на тему: Творчі роботи учнів на уроках зарубіжної літератури. У рефераті запропонуйте <i>список творчих завдань</i> із зарубіжної літератури на рік для учнів різних класів. <i>Творче завдання: Твір-роздум на одну із запропонованих тем (на вибір студента)</i> «Шкільна літературна освіта: вчора сьогодні завтра» «Інтеграція шкільних курсів української та зарубіжної літератури: переваги і недоліки» «Методика вивчення інклюзивної художньої літератури в школі»	6
Всього		72

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний), наочні (демонстративний, ілюстративний) та практичний (метод проблемного викладення, частково-пошуковий або евристичний, дослідницький) методи навчання.

Словесні, наочні та практичні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять та групових консультацій, практичні – під час практичних занять та при здійсненні студентами самостійної роботи.

Також використовуються інтерактивні методи навчання: робота в малих групах, проєктний метод, мозкові атаки, дискусія, тощо. За потреби, можуть використовуватись технології дистанційного навчання.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти за дисципліну

Нарахування балів*

з навчальної дисципліни «Методика викладання літератури» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем												
	Тема 1	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7	Тема 8.	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13
	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
	Практичне заняття												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12
Виступ на практичних заняттях	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		2
Виконання завдань самостійної роботи (оцінюється за фактом виконаних і зданих письмових робіт)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Творче завдання												3	
Модульна контрольна робота						5							5
Всього за темами	3	3	3	3	3	8	3	3	3	3	3	4	8
Всього за модулями 1-2	23						27						
Екзамен	50												
Всього за результатами вивчення навчальної	100												

дисципліни

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виступу на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1,5	Виконано завдання із несуттєвими зауваженнями, оформлено висновки, які частково розкривають завдання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання творчого завдання

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2	Питання розкрито із несуттєвими зауваженнями, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з помилками, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульної письмової контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь надана у письмовій формі, повна (90% і більше потрібної інформації) та

	правильна.
4	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (74% і більше потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
3	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (60% і більше потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (59% і менше потрібної інформації) із помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (34% і менше потрібної інформації) із суттєвими помилками.
0	Відповідь відсутня.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання
екзамену**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1, 2. Питання. (макс. по 15 балів)	12-15	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	8-11	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого
----------------------------------	-----------------------	--

оцінювання		заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (виконання практичних завдань), результати опитування, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота – до 50 балів.

Присутність на лекціях та практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен, який здійснюються відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”».

17. Методичне забезпечення

1. Сирота Ю.О. Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання літератури» для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта першого (бакалаврського) рівня освіти, освітня програма підготовки бакалавра «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)» Полтава: Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. 20 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Башманівська Л., Усатий А. Методика навчання української та зарубіжної літератур у закладах освіти: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 66 с.

2. Грицак Н. Р. Теорія і методика жанрового аналізу малих епічних і ліро-епічних різнонаціональних художніх творів: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 400 с.
3. Деркачова О., Ушневич С. Література та інклюзія. Брустурів : Дискурсус, 2020. 286 с.
4. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія. Київ: Нац пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова , 2004. 380 с.
5. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи : монографія. Київ: Нац пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2006. 340 с.
6. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya-ua-sch2016/konceptiya.html>
7. Наукові основи методики літератури: навч.-метод. посіб. / Н. Й. Волошина (кер.), О.М. Бандура, О. А. Гальонка та ін.; ред. Н. Й. Волошина. Київ: Ленвіт, 2002. 344 с.
8. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури : навч.-метод. посіб. – вид. 2-е, доповнене / Лідія Василівна Мацевко-Бекерська. – Одеса :Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 296 с.
9. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання зарубіжної літератури в середніх навчальних закладах: [підручник]. К. : ВД «Слово», 2010. 432 с.
10. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи. Мовнолітературна освітня галузь. (2021). URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-niprohramy/movno-literaturna-osvitnia-haluz/zarubizhna-literatura/>
11. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури: навч.-метод. посіб. Для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава: ПНПУ, 2021. 109 с.
12. Петков С.В., Коломоєць С.Д. Методика викладання в школі. Теорія та практика. К.: КНТ, 2021. 216 с.
13. Поліщук Л.Б. Практикум з методики навчання світової літератури: навчально-методичний посібник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 139 с.
14. Починок Ю. Методика викладання української літератури у світовому контексті (методичні рекомендації для успішного учителя-словесника 5-11 класи)/ Упорядкув. та заг. ред. Ю.М.Починок. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2022. 104 с.
15. Удовиченко Л. М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти: навч. посіб. для підготовки до атестації студентів-філологів. Київ: Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2022. 121 с.
16. Удовиченко Л. М. Теорія і технологія вивчення художніх образів-персонажів у курсі зарубіжної літератури старшої школи: монографія. Київ, 2020. 352 с.
17. Куцінко О. Г. Особливості викладання зарубіжної літератури в школі. Харків: Основа, 2018. 94 с.
17. Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня (5-9 класи) наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitniprogrami-dlya-2-11-klasiv>
18. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навч. посіб. для студ. вузів / Ф. М. Штейнбук. – К. : Кондор, 2010. – 314 с.
19. Шуляр, В.І. Сучасний урок літератури: технологічні моделі: [навчальний посібник] / Василь Іванович Шуляр. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – 136 с.
20. Marco Ferreira, Lawrence Meda, Markus Talvio Innovations in Teaching and Learning: International Approaches in Developing Teacher Education and Curriculum for The Future. Lausanne: Frontiers Media SA, 2024. 119 p.
21. Syrota Yu. O. Strategies for teaching English literature to students of specialty 014- secondary education (on the example of Iris Murdoch’s novel “Under the net”) // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького

державного педагогічного університету імені Івана Франка – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 64. Том . – С. 28-32 (Index Copernicus)

Допоміжна

1. Будник О. *Інклюзивна освіта*. Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2015. 152 с.
2. Градовський А.В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика: монографія. – Черкаси: Брама, 2003. – 292 с.
3. Дорофєєва Н.І. Словник-довідник із зарубіжної літератури. – Харків: Світ дитинства, 2000. – 192 с.
4. Клименко Ж.В., Ісаєва О.О. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 5-6 класи: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 128 с.
5. Клименко Ж.В., Ісаєва О.О. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 7-8 класи: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 128 с.
6. Мещерякова Н. П. Актуальні питання методики викладання літератури : навч.-метод. посіб. / Н. П. Мещерякова. – Кривий Ріг, 2017. – 119 с.
7. Мірошніченко Л.Ф., Дишлюк Ю.М. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 9-11 класи: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 208 с.
8. Ніколенко О. М., Куцевол О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посібник. 5-11 класи / О. М. Ніколенко, О. М. Куцевол – К. : ВЦ «Академія», 2003. – 288 с.
9. Оніщенко Л.В. Організація гурткової роботи із зарубіжної літератури : методичні рекомендації / Л.В. Оніщенко . О.Б. Щербіна .- Х. : Основа , 2018 .- 107с.
10. Сухомлинська О. Концептуальні засади формування духовності особистості на основі християнських моральних цінностей // Шлях освіти. – 2002. - № 4. – С. 13 – 18.
11. Шалагінов. Літературна компаративістика в школі. Можливості й труднощі// Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2011. № 6. С.2-5

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на дистанційній платформі Moodle.
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5262>
2. Всесвіт: фаховий журнал зарубіжної літератури. – К. : Видавничий дім «Всесвіт»: vsesvit-journal.com
3. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. – К. : Педагогічна преса; Всесвітня література в сучасній школі: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (з 2012 р.). – К. : Педагогічна преса: <https://pedpresa.com.ua/>
4. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. – К. : Антросвіт: <https://zl.kiev.ua/>
5. Зарубіжна література: науково-методична газета. – К. : Шкільний світ: <https://literatura@1veresnya.com.ua>
6. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. – К.: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України: <https://il-journal.com/index.php/journal>